

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

ljublanske in mariborske oblasti

Vsebina:

376. Zakon, s katerim se podaljšuje veljavnost odredb dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstinah.

Zakoni in kraljevske uredbe.

376.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,

predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra za finance in po zaslišanju predsednika Našega ministrskega sveta

Zakon,

s katerim se podaljšuje veljavnost odredb dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstinah.*

§ 1.

Vkljub predpisu prvega odstavka člena 76. finančnega zakona za leto 1929./1930., odnosno zakona o izpremembi člena 76. finančnega zakona za leto 1929./1930., veljajo še nadalje oni predpisi dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstinah, ki so navedeni v tem zakonu.

Vrhovna državna uprava.

§ 2.

Členu 16. zakona o glavni kontroli** se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

Uradnikom sodnega oddelka glavne kontrole, ki so prišli s sodniškega položaja na položaje načelnikov, inspektorjev, odsekovnih šefov in tajnikov, kakor tudi onim, ki so opravili sodniški izpit, se šteje čas, ki ga prebijejo v tej službi, za čas, prebit v službi rednih sodišč. Prav tako se šteje uradnikom-diplomiranim pravnikom čas, prebit v službi pri sodnem oddelku glavne kontrole, za staž in službo pri sodišču.

(Člen 262. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 3.

Osebe uprave dvora Njegovega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev sestavljajo: en upravnik, en upravnikov pomočnik, en šef kraljeve blagajne, en upravnik kmetijskih posestev, en intendant, en knjigovodja, štirje nadzorniki dvora, en pisar, en skladiščnik, en ekspeditor in šest služiteljev. Osebe pri poedinih dvorih Njegovega Veličanstva porazdeljuje predsednik ministrskega sveta na predlog upravnika dvora.

(Člen 267. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 4.

Uradniki pisarne kraljevega dvora in dvornega maršalata, izvzemši upravo dvora, imajo čin uradnikov ministrstva za zunanje posle. Smejo se pre-

meščati v ministrstvo za zunanje posle kakor tudi obratno; uradniki ministrstva za zunanje posle se smejo premeščati v pisarno kraljevega dvora in dvornega maršalata. Uradniki, ki vstopijo v službo pisarne kraljevega dvora in dvornega maršalata, morajo izpolnjevati iste pogoje kakor uradniki ministrstva za zunanje posle. Uradniki pisarne kraljevega dvora in dvornega maršalata opravljajo izpit v ministrstvu za zunanje posle po predpisih in pravilih, ki veljajo za uradnike ministrstva za zunanje posle.

(Člen 269. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 5.

Odločbe, izdane po členu 156. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, se pošiljajo, glede na člen 95. zakona o glavni kontroli, za državo namesto ministru za finance glavni kontroli. Vse odločbe o službenem razmerju po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, po zakonu o državnem prometnem osebju in po zakonu o ustroju vojske in mornarice kakor tudi odločbe po členu 122. zakona o glavni kontroli se pošiljajo glavni kontroli na receptis; rok za njeno tožbo, določen v členu 21. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, teče od dne, ko se je potrdil prejem na receptisu. To velja tudi za one odločbe, ki se razglašajo v »Službenih Novinah«. O tožbah zoper odločbe glavne kontrole glede količine osebne in rodbinske pokojnine njenih uslužbencev odloča državni svet.

(Člen 330. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo pravde.

§ 6.

§ 471. zakona o sodnem postopanju v civilnih pravnih zadevah z dne 20. februarja 1865. (ki velja za območje apelacijskih sodišč v Beogradu in Skoplju) se dodaja nastopni novi odstavek kot zadnji:

Sodišča izvršujejo prenos imovine ne glede na predpis točke 4. a tega paragrafa samo v teh dveh primerih: 1.) če prodajalec izjavi, da se hoče izseliti iz države; in 2.) če predloži prodajalec ministrstvu za poljedelstvo potrdilo, da je naprosil kot siromak ministrstvo zemlje za naselitev in da mu je to odobreno.

(Člen 92. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece april, maj, junij in julij 1925.)

§ 7.

V zakonskem členu XXXIX. iz leta 1908. o izpremembi in dopolnitvi predpisov zakonskih členov VI., X., XII. iz leta 1836., VII., XXX. in XXXI. iz leta 1840. in LII. iz leta 1871., ki se nanašajo na reguliranje posestev, zlasti na urbarialno sigragacijo, proporcionalnost in komasacijo, se dodaja § 4. nastopni novi paragraf kot § 4. a:

Minister pravde se pooblašča, da sme ustaviti nadaljnje delo glede komasacije v onih občinah Banata, Bačke in Baranje, v katerih je bila komasacija sklenjena pred dnem 1. decembra 1918., a se zemljišča še niso izmerila; občine ne izgube pravice, po veljavnih predpisih iznova zahtevati komasacijo.

(Člen 23. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece avgust, september, oktober in november 1925.)

§ 8.

Uradniki centralnih versko-avtonomnih oblastev, ki dobivajo svoje uradniške prejemke iz fondov teh oblastev, uživajo vse ugodnosti, ki jih imajo državni uradniki glede plačevanja državnih in ostalih samoupravnih in občinskih davkov in pribitkov (doklad), kakor tudi ugodnosti glede vožnje po državnih železnicah in parnikih.

(Člen 44. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece avgust, september, oktober in november 1925.)

§ 9.

Dokler se ne doseže med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in vlado republike Avstrije sporazum o plačevanju dolgov in terjatev, ki obstoje v zlatu in v inozemskih valutah med prebivalci onih krajin naše kraljevine, ki so nekdanj pripadale Avstro-ogrski monarhiji, na eni strani in prebivalci republike Avstrije na drugi strani in ki se opirajo na dejstva, nastala pred dnem 16. julija 1920., se ne smejo jemati v postopanje tožbe, ki imajo za predmet plačilo takih dolgov in terjatev; če pa se je postopanje že uvedlo, se mora ustaviti po uradni dolžnosti. Po sodnih odločbah in sodbah domačih ali inozemskih sodišč o sporih zaradi takih dolgov in terjatev se ne smejo odrediti, dokler se ne doseže omenjeni sporazum, nikakršni eksekutivni ukrepi zaradi izterjave ali zavarovanja; če pa so se taki ukrepi že odredili, se morajo po uradni dolžnosti ustaviti.

Za naše prebivalce po tem členu se morajo smatrati fizične in pravne osebe, ki imajo svoje stalno bivališče ali svoje sedež v onih krajinah naše kraljevine, ki so prej pripadale Avstro-ogrski monarhiji. Prav tako se morajo smatrati po tem členu za avstrijske prebivalce one fizične in pravne osebe, ki imajo svoje stalno bivališče ali svoj sedež na ozemlju republike Avstrije. Pri podružnicah je odločilen za uporabljanje tega člena sedež podružnice, ne pa sedež centrale.

(Člen 51. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece december 1925., januar, februar in marec 1926.)

§ 10.

Kazniva dejanja, ki se kvalificirajo kot dejanja iz § 104. kazenskega zakonika za kraljevino Srbijo, sodijo v pravnih območjih višjih deželnih sodišč v Ljubljani in Splitu in apelacijskega sodišča v Novem Sadu izjemoma na prvi stopnji okrajna (kotarska [sreska]) sodišča po postopanju, ki velja za ta sodišča, kakor tudi glede pravnih sredstev.

(Člen 131. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 11.

Minister pravde se pooblašča:

I. da sme prenesti vse fonde za zidanje kaznilnic in podobnih zavodov, ki obstoje na podstavi specialnih zakonov v poedinih krajinah, v en fond pri Državni hipotekarni banki v Beogradu ali pri njenih podružnicah in da sme uporabljati ta fond na vsem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev — razen za svrhe, ki so jim ti fondi namenjeni po dosedanjih predpisih — zlasti tudi: a) za kupovanje zemljišč, zidanje in obnavljanje zavodskih zgradb in ograj in uslužbenskih stanovanj pri kaznilnicah, prisilnih delavnicah in državnih vzga-

* »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 16. avgusta 1929., št. 190/LXXVIII.
** Uradni list z dne 28. julija 1922., št. 248/79.

jališčih (domovih za vzgojo maloletnikov); b) za nabavljanje pohištva, orodja, strojev za obrte, industrijo in kmetijstvo pri omenjenih zavodih; c) za uniformiranje in oborožitev pravosodne straže (jetniških paznikov), kolikor ne bi zadoščal kredit, določen za to v proračunu;

II. da sme uporabljati presežke čistih dohodkov in obratne glavnice produktivnih gran (industrije in ekonomije) z odobritvijo finančnega odbora narodne skupščine pri omenjenih zavodih za svrhe, navedene pod točkama I. a) in I. b), razen tega pa: a) za kurjavo, razsvetljavo, za obleko in prehrano obsojencev, kolikor ne bi zadoščali redni krediti, določeni v proračunu, kakor tudi za zavarovanje zgradb in inventarnih predmetov v kaznilnicah in tem podobnih zavodih; b) za plače in ostale prejemke honorarnim obrtnim poslovođjam, delavniškim mojstrom in ekonomskim uslužbencem, ki so zaposleni v zavodskih produktivnih granah. Vsi ti izdatki in vsa ta izplačila se morajo vršiti po predpisih zakona o državnem računovodstvu (členi 21., 86. do 95. č.).

(Člen 138. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 12.

Minister pravde se pooblašča, da sme odrediti in zahtevati iz fonda za zidanje kaznilnic izplačila do Din 1.500.000— za zidanje potrebnih zgradb in zgradb za kaznilnice in domov za vzgojo maloletnikov, ko se predhodno izpolnijo pogoji člena 21. zakona o državnem računovodstvu.

(Člen 139. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 13.

Zakoniku o sodnem postopanju v civilnih pravnih z dne 1. novembra 1905. (ki velja za območje velikega sodišča v Podgorici) se dodaja nov člen kot člen 324., ki se glasi:

Med velikimi poletnimi počitnicami od dne 12. julija do dne 28. avgusta morata biti pri okrožnih sodiščih v Črni gori po dva sodnika s po enim pisarjem ali tajnikom, ki ju odredi predsednik sodišča. Eden teh sodnikov mora biti preiskovalec ter mora opravljati vse posle, ki mu pripadajo kot preiskovalcu po §§ 19. in 23. kazenskopravnega reda za Črno goro. Drugi mora opravljati dolžnost dežurnega sodnika in reševati nastopne nujne stvari: 1.) zahteve vseh vrst zavarovanja; 2.) izdajanje meničnih protestov in nalogov za izplačilo po menicah; 3.) postavljanje izvršne klavzule po členu 219. civilnosodnega reda za Črno goro; 4.) sprejemanje denarja iz depozitov; 5.) izdajanje rešitev glede maloletnikov — kot višje skrbstveno oblastvo — po členih 647. in 648. občega imovinskega zakona; 6.) reševanje pritožb zoper pripor; in 7.) predlaganje poročil ministru pravde.

Odločbe dežurnega sodnika pretresa, kolikor spadajo pod pretresanje višjega sodišča, pri velikem sodišču dežurni sodnik z delovodjo, ki ju odredi predsednik velikega sodišča.

(Člen 144. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 14.

Rodbine svečnikov, ki so jih ubili Bolgari, Avstro-Madžari in Nemci, dobivajo poleg vseh rednih prejemkov iz fondov ali iz državne blagajne po Din 500— na mesec kot narodno priznanje in po Din 150— na mesec kot doklado za vsakega maloletnega otroka poleg draginjske doklade po uredbi D. R. br. 88.900/25. Če so otroci brez matere, prejema to priznanje Din 500— najstarejši otrok, ostali, kolikor jih je, pa prejemajo po Din 150— na mesec. Če se mati zopet omoži ali če umre, preide pravica do te podpore — narodnega priznanja — na otroke, toda tako, da prejemajo teh Din 500— dečki do polnoletnosti, deklice pa do omožitve. Ob popolni telesni ali duševni nesposobnosti se smeta podaljšati podpora in doklada Din 150— za otroke do smrti, za dečke pa, ki se šolajo, dokler ne dovrše 23. leta starosti; drugače veljajo za doklado Din 150— na mesec za otroke predpisi o rodbinskih dokladi za otroke po uredbi D. R. br. 88.900/25. To podporo — narodno priznanje — uživajo tudi rodbine onih svečnikov, ki so umrli v internaciji ali ki jih je zaradi telesnega in duševnega trpljenja kmalu po povratku iz internacije zadela smrt.

(Člen 167. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 15.

Minister pravde se pooblašča, da reši po nalašč za to določeni komisiji, v katero naj spadajo: metropolit skopljanski, veliki župan skopske oblasti in prosvetni inspektor v Skoplju ali njegov namestnik,

vsa sporna vprašanja in popolnoma dovrši začeto delo za razmejitev in določitev lastninske pravice spornih posestev med cerkvami in samostani na eni in šolami na drugi strani v Južni Srbiji. Odločbe te komisije so izvršne ter imajo moč izvršnih sodnih sodb, ko jih soglasno odobri minister za vere in minister za prosveto. Če se ne moreta zediniti, odloči definitivno predsednik ministrskega sveta na predlog ministra pravde.

(Člen 168. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 16.

Minister pravde se pooblašča, da ustanovi po členu 28. zakona o dvanajstih mesecih za mesece avgust, september, oktober in november 1925. strokovno komisijo za razmejitev med državnimi in cerkvenosamostanskimi posestvi v eparhijah: cetinjski, nikšički in peški v Črni gori, ki uredi tudi imovinska razmerja med zahvatinarji in zakupniki cerkvenosamostanskih posestev na eni strani in pristojnimi cerkvenimi oblastvi ali cerkveno-samostanskimi upravami na drugi strani. Komisijo sestavljajo trije člani, izmed katerih postavi dva minister pravde, enega pa minister za finance. Delo te komisije se mora dovršiti do konca meseca marca 1930.

Komisija odloča po svobodnem prepričanju na podstavi zbranega dokaznega materiala. Zoper odločbo komisije se sme vložiti pritožba v 15 dneh na ministra pravde, čigar odločba je dokončna; novi dokazi v pritožbi se ne sprejemajo. Pritožba se izroči komisiji. Ko se uredi ta razmerja, se izroče cerkvena in samostanska posestva v Črni gori v lastno uporabo pristojnim oblastvom srbske pravoslavne cerkve, ki izvrše na podstavi izvršnih odločb v treh letih zemljiškoknjižni vpis tako razmejenih cerkveno-samostanskih posestev. Dohodki s teh posestev se morajo vlagati, kolikor se zadosti členu 220. konzistorialne ustave za Črno goro, v državno blagajno za kritje cerkvenih potrebščin v Črni gori, razen če so po bistvu obveznosti zasebnopravnega značaja. Stroški komisije obremenjajo kredit za potne in vozne stroške, odobren v proračunu razhodkov ministra pravde.

(Člen 169. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za prosveto.

§ 17.

Državna tiskarna v Beogradu je oproščena plačevanja poštne za pakete, depozite in pisma, ki jih pošilja svojim pooblaščenim knjigarnam. Prav tako so pooblaščenim knjigarji oproščeni plačevanja poštne za pakete, depozite in pisma, ki jih pošiljajo državni tiskarni.

(Člen 151. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 18.

Vključ členu 123. zakona o državnem računovodstvu in členu 101. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih se pooblašča minister za prosveto, da sme uporabljati, po izkazani potrebi, profesorje univerz po pristanku univerzitetnih svetov, profesorje srednjih in strokovnih šol, učitelje in učiteljice meščanskih in narodnih šol za poslovanje pri ministrstvu za prosveto, oblastnih prosvetnih oddelkih, muzejih, gledališčih, strokovnih šolah, kulturnih in humanitarnih napravah in na položajih vršilcev dolžnosti šolskih nadzornikov, prav tako pa tudi, zopet po izkazani potrebi, uradnike ministrstva za prosveto in prosvetnih oddelkov za poslovanje pri gledališčih in drugih umetniških zavodih.

(Člen 154. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 19.

Noben film, bodisi da se uvozi v državo iz inozemstva, bodisi da je proizvod domačega izdelovanja, se ne sme prikazovati, dokler ne prebije cenzure ministrstva za prosveto. Kdo naj vrši to cenzuro in kako naj jo vrši, predpiše minister za prosveto s pravilnikom.

(Člen 162. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za zunanje posle.

§ 20.

Pri reparacijski komisiji v Parizu se ustanavlja zvanje delegata kraljevske vlade v činu izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v inozemstvu v 1. skupini I. kategorije s skupnimi prejemki dolarjev 600— na mesec. Prejemki se morajo izplačevati v breme rezervnih proračunskih kreditov.

(Člen 116. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 21.

Opravniki poslov — začasni in stalni — dobivajo, če zastopajo poslanika, generalnega konzula ali konzula, mesečno 15 % skupnih prejemkov starejšin, katere nadomeščajo ali katerih posle opravljajo. Ta 15%na odpravniska doklada obremenja državo, če je starejšina zastopništva odsoten od svoje redne dolžnosti po uradnem poslu. Če pa je starejšina zastopništva odsoten od svoje dolžnosti po privatnem poslu, se izplačuje 15%na odpravniska doklada iz njegovih skupnih prejemkov — vse z uporabo odločbe ministra za zunanje posle z dne 25. marca 1926., Pr. Pov. br. 729, in tolmačenja glavne kontrole z dne 14. junija 1926., št. 34.028.

(Člen 204. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 22.

Specialne dnevnice in povračila potnih in voznih stroškov za službena potovanja iz države v inozemstvo in obratno državnim uslužbencem in osebam, ki niso državni uslužbenci, a se odrede za izvršitev državnega posla po odločbi ministra za zunanje posle, se uredi, vključ uredbi D. R. br. 150.000/28, členu 51. zakona o draginjskih dokladah iz leta 1922. in členu 45. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z odločbo ministra za zunanje posle po pristanku ministra za finance.

(Člen 206. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za finance.

§ 23.

Partije in pozicije proračuna so zakon ter se ne smejo prekoračiti zoper zakon o državnem računovodstvu; tudi se ne smejo uporabljati njih krediti za kaj drugega nego za ono, čemur so namenjeni v partijah in pozicijah državnega proračuna. Če se prekoračijo brez predhodne in pristojne odobritve, sta za to materialno in moralno odgovorna nakazovalec in računodajnik. Virementi so dopustni samo med pozicijami iste partije, morajo pa se predhodno odobriti z odločbo pristojnega ministra (člen 71. zakona o državnem računovodstvu) in o tem se morata takoj obvestiti oddelek za državno računovodstvo in proračun in glavna kontrola. Virementov ne sme biti zato, da bi se zvišali krediti, določeni za stipendije, naklonitve, podpore in subvencije. Prav tako ne sme biti virementov iz kreditov, določenih za najemnine; vendar pa se smejo zviševati ti krediti z virementi iz drugih pozicij ali postavk iste pozicije.

(Člen 4. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 24.

Vključ predhodnemu paragrafu tega zakona so dovoljeni virementi v poedinah delih med vsemi partijami kreditov, odobrenih za plače (osnovno in položajno), zakonsko stanarino, napredovanja in periodične zviške, draginjske doklade kakor tudi za specialne doklade. Z virementi se morajo prav tako pokriti razlike v prejemkih, če je bilo od dne 1. junija 1927. do dne, ko stopi proračun v veljavo, kaj napredovanj v službi in periodičnih zviškov. Virementi med partijami so nadalje dovoljeni v delu »Pokojsnine in invalidske podpore«, prav tako pa v poedinah delih med partijami kreditov, določenih za upokojitve.

(Člen 5. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 25.

Vse dohodke od carin, monopolov, taks in državne trošarine morajo uradi ali organi, ki pobirajo te dohodke, redno izročati najbližjim podružnicam Narodne banke za račun ministrstva za finance. Državni uradi in podružnice Narodne banke morajo sporočiti glavni državni blagajni vsako izročeno vsoto. Prav tako morajo postopati vsa druga oblastva, razen finančnih, z dohodki od taks, izterjanih v gotovini.

(Člen 9. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 26.

Ministri-nakazovalci zahtevajo otvarjanje kreditov za svoje stroke po ministru za finance, označevaje kredite po poglavjih, partijah in pozicijah; oddelek za državno računovodstvo in proračun pa vključuje vse kredite in vodi evidenco samo po proračunskih partijah, vključ členu 4. zakona o državnem računovodstvu. Izvršene razhodke iz kreditov, otvorenih po proračunu, vključuje oddelek za državno računovodstvo in proračun po delih, po-

glavnih, partijah in pozicijah skladno s členoma 4. in 133. zakona o državnem računovodstvu.

(Člen 12. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 27.

Znesek «kreditov za nezadostno preliminirane razhodke» sme doseči vključno členu 27. zakona o državnem računovodstvu 2 % skupne vsote kreditov, odobrenih za redne materialne razhodke v proračunu oblih državnih razhodkov. Zvišbo poedinih proračunskih partij ali pozicij za materialne razhodke v proračunu oblih državnih razhodkov iz tega kredita odobruje, vključno členu 27., tretjemu odstavku, zakona o državnem računovodstvu, do Din 500.000— minister za finance, preko te vsote pa predsednik ministrskega sveta na obrazložen predlog ministra za finance. Krediti, odobreni s proračunom za podpore in subvencije, se ne smejo zviševati iz rezervnih proračunskih kreditov. Kredite, odobrene za subvencije in podpore, porazdeljuje, kolikor niso že porazdeljeni s proračunom, predsednik ministrskega sveta na predlog pristojnega ministra.

(Člen 14. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 28.

Vključno členu 29. zakona o državnem računovodstvu se pooblašča predsednik ministrskega sveta, da sme dovoljevati izdatke na predlog ministra za finance v breme «kreditov za izredne državne potrebe»; vendar pa ne sme biti znesek enega izdatka, ki mu oceni neodločnost in osnovanost predsednik ministrskega sveta, večji nego Din 500.000—.

(Člen 15. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 29.

Znesek «kreditov za male neimenovane potrebe» sme biti večji, kot je znesek, določen v členu 28. zakona o državnem računovodstvu; ne sme pa presežati vsote Din 2.000.000—. Vključno odredbi člena 28. zakona o državnem računovodstvu odobruje porabo iz tega kredita do Din 100.000— na zahtevo poedinih ministrov minister za finance, preko te vsote pa predsednik ministrskega sveta na obrazložen predlog ministra za finance.

(Člen 16. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 30.

Minister za finance se pooblašča, da kaznuje prekršitve veljavnih predpisov o poslovanju z devizami in valutami kakor tudi vsako drugo opravilo, ki bi posredno vplivalo na zmanjševanje dinarske vrednosti, v denarju do Din 300.000—, v težjih in ponovnih primerih pa tudi s tem, da odtegne pravico poslovanja z devizami in valutami, če so imele kaznovane osebe ali banke to pravico.

(Člen 36. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 31.

Minister za finance se pooblašča, da sme izdelavo zaključnih računov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev iz dne 1. januarja 1929. z vsemi poznejšimi proračunskimi periodami po vojni glede njih izdelave popolnoma ločiti od zaključnih računov kraljevine Srbije za vse vojne periode od leta 1915. do vstetega leta 1918. Razhodki in dohodki za 1915. do vstetega leta 1918. pokrajini, osvojenih in pridruženih po zlomu bivše Avstro-ogrske monarhije, se morajo izkazati v posebnem zaključnem računu. Razhodki in dohodki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za proračunsko periodo od dne 1. januarja do dne 31. maja 1919. se morajo izkazati v zaključnem računu za leto 1919./1920., in sicer razhodki po strokah, dohodki pa po vrstah v obhem delu zaključnega računa za leto 1919./1920., a specialni del razhodkov in dohodkov kot priloga k specialnemu delu zaključnega računa za leto 1919./1920.

Stanje ostankov, ki se ugotovi ob zaključku knjig za leto 1918. in ki kaže aktiva kraljevine Srbije, se mora prenesti v ono proračunsko periodo po vojni, za katero bi bile računске knjige nezaključene in otvorjene.

(Člen 43. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 32.

Minister za finance se pooblašča: a) da sme izknjižiti vse razhodke osebnega in materialnega značaja, vknjižene in izkazane v računskih knjigah glavnega državnega računovodstva v breme tekočih in začasnih računov državnih naprav za leto 1915., za katere ni originalnih denarnih dokumentov, v breme državne gotovine po podatkih iz originalnih

računskih knjig; b) da sme izknjižiti one izdatke, vknjižene v breme tekočih in začasnih računov v letu 1915., za katere obstoje originalni denarni dokumenti o izvršenem izplačilu, za katerih izknjižbo pa ni popolnoma podana zakonska formalna stran, v breme kreditov, določenih s proračunom v dotičnem letu, po obstoječih originalnih dokumentih; c) da sme izknjižiti v breme državne gotovine dolgove občin po partijalniki «B», deficite po partijalniki «V», nerešene predmete iz prejšnjih let kakor tudi presežke in manjke glavne državne blagajne, za katere se ne ve in o katerih se ne more ugotoviti, odkod izvirajo. To ne velja za račune iz leta 1915. Te izknjižbe se morajo vršiti na podstavi referata oddelka za državno računovodstvo in proračun in odobritve ministra za finance; vendar pa se s tem nikakor ne razrešujejo odgovornosti in obveznosti pristojni državni računodajniki, nakazovalci ali dolžniki.

(Člen 44. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 33.

Minister za finance se pooblašča, da sme odrediti vključno členom 63., 64. in 65. zakona o državnem računovodstvu na podstavi obrazložene zahteve pristojnega ministra likvidacijo in izknjižbo onih začasnih izdatkov, izvršenih na podstavi člena 131. zakona o državnem računovodstvu v vseh letih od leta 1915. do vstetega leta 1925./1926., za katere odgovorni računodajniki več ne živijo in katerih ni bilo mogoče izterjati, kakor tudi v onih primerih, kjer se ne morejo pribaviti stalni dokumenti za izknjižbo. Likvidacija in izknjižbe takih izdatkov se morajo izvršiti po obstoječih dokumentih, in sicer: priznanih (začasnih), bančnih pismih, potrdilih o prejemkih ali izdatkih, kakor tudi po uradnih potrdilih — recepisih — dotičnih poštnih in telegrafskih uradov, s katerimi se ugotavlja, da se je izvršil izdatek iz državne blagajne.

(Člen 45. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 34.

Vsi oni denarni predmeti — dokumenti —, po katerih so bila v proračunskih letih 1919./1920. in 1920./1921. izvršena izplačila pri finančnih delegacijah in drugih finančnih napravah, ki so poslovale v inozemstvu, pa jim je krajevna kontrola pri ministrstvu za finance ob likvidaciji odrekla osnovanost ter postavila pripombe, se vodijo v evidenci in vknjižujejo po posebnem računu pri oddelku za državno računovodstvo in proračun z nazivom: «Nerešeni predmeti po pripombah krajevne kontrole» («Neraspravljeni predmeti po primedbama mesne kontrole»). Te predmete likvidira oddelček za državno računovodstvo in proračun; za ona izplačila, ki so jih izvršili poedinii računodajniki brez zakonske podlage, pa se zahteva povračilo po glavni kontroli.

(Člen 46. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 35.

Da se pospeši delo pri izdelovanju zaključnih računov, se pooblašča minister za finance, da sme dovoliti izknjižbo vsot, za katere je državna blagajna oškodovana po vlomom, tatvini ali utaji, če se sodno ugotovi, da jih je nemogoče izterjati od odgovornih storilcev; vendar pa se storilci nikakor ne razrešujejo obveznosti proti državi, če se pozneje ugotovi, da je te vsote mogoče izterjati od njih.

(Člen 48. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 36.

Minister za finance se pooblašča, da sme vključno členu 64. zakona o državnem računovodstvu likvidirati na podstavi pism Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev tudi brez priloženih priznanih prejemnikov vsa izplačila, ki jih bo vršila ta banka v računskem letu 1928./1929., če so izpolnjeni ostali pogoji člena 64. zakona o državnem računovodstvu.

(Člen 49. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 37.

Minister za finance se pooblašča, da postavi razliko v tečaju ob ažiranju državnih aktiv in pasiv v inozemski vrednosti pri zaključku knjig v breme obratne glavnice glavne državne blagajne.

(Člen 50. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 38.

Minister za finance sme izknjižiti razliko med dejanskim tečajem pri anuitetah, ki jih izplača Državna hipotekarna banka, in tečajem, določenim po

zakonu o likvidaciji moratornega stanja, s pripadajočimi obrestmi vred — s katerimi vsotami zadolžuje Državna hipotekarna banka ministrstvo za finance na podstavi člena 117. a zakona o bančni ureditvi — v breme obratne glavnice glavne državne blagajne v letih, v katerih je bilo izplačilo izvršeno.

(Člen 51. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 39.

Izknjižbe, odobrene po pooblastitvah finančnih zakonov, se morajo izkazati v zaključnem računu onega leta, v katerem se je s temi izplačili razbremenila dotična blagajna, s pozivom na člen finančnega zakona, s katerim je bila izknjižba odobrena.

(Člen 55. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 40.

Minister za finance se pooblašča, da sme izdatke za osebne in materialne potrebe v dobi od dne 1. decembra 1918. do dne 31. marca 1926. — za katere ni bilo svoje dni dovolj otvorenega kredita ali ni bilo dovolj preliminiranega kredita ali je bil po členu 75. zakona o državnem računovodstvu kredit zatvorjen ali je bilo odrejeno izplačilo po členu 131. istega zakona s pridržkom, da se otvori kredit pozneje, in ki se vodijo še sedaj pri državnih blagajnah kot začasni izdatki — priznati za stalne izdatke, jih izknjižiti ter izkazati posebe v zaključnem računu za leto 1928./1929., če ugotove njih pravilnost organi glavne kontrole. Kako je vknjiževati te izdatke, predpiše minister za finance. Izdatki, ki jih navaja ta člen, se morajo izkazati v zaključnih računih za navedeno dobo v podrobnih seznamkih.

(Člen 62. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 41.

Minister za gradbe se pooblašča, da sme sam odobravati licitacije in režije za nabave in gradbene posle samoupravnih teles, ne glede na velikost vsote.

(Člen 224. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 42.

Minister za promet in minister za gradbe se pooblašča, da smeta dovoljevati vključno členoma 95. c in 95. č zakona o državnem računovodstvu vsak v svojem resortu vse licitacije in vsa dela v režiji za vse posle in nabave materiala do vsote Din 500.000—. To svojo pravico smeta prenesti ministra na svoja pomočnika ali na generalnega direktorja železnice in njegovega pomočnika. Prav tako smeta prenesti minister za promet in minister za gradbe to svojo pravico odobravanja na oblastne direktorje železnice in na upravnika za gradnjo in na njih pomočnike ali na direktorje gradbenih direkcij do vsote Din 300.000—, minister za gradbe pa tudi na šefe gradbenih sekcij do vsote Din 50.000—. Minister za promet sme dati generalnemu in oblastnemu direktorju železnice in njiju pomočniku in upravniku za gradnjo novih železnic pooblastilo, da izdajajo polnoveljavne odločbe za izplačilo vseh razhodkov, za katere obstoje zakonski odobreni krediti in zakonski izdane odločbe o porabi teh kreditov. Vključno členu 57. zakona o državnem računovodstvu smejo odrediti načelniki oddelkov generalne železniške direkcije in oblastnih železniških direkcij namesto direktorjev kot nakazovalcev angažiranje kreditov, ki se zahtevajo za njih službeno grano, ter nakazovati izplačilo po njih v nastopnih primerih: a) na račune za one nabave materiala, ki jih je direkcija pristojno odobrila v znesku angažiranih vsot, in če je dosežene cene tudi odobrila direkcija po pravilniku za izvrševanje določil iz oddelka «B. Pogodbe in nabave» zakona o državnem računovodstvu; b) na plačilne seznamke reguliranega osebja, čigar postavitev se je izvršila po odredbah zakona o državnem prometnem osebju; c) na plačilne seznamke delavskih dnevnic (dnevni mezd), katerih skupne mesečne vsote so vnaprej pristojno odobrene; in d) načelniki smejo biti tudi nakazovalci za odtegljaje, glede katerih so se izdale pristojne odločbe. Načelnik računskega oddelka ministrstva za gradbe ali, kadar je odsoten, njegov namestnik, sme podpisovati: a) otvarjanje in zatvarjanje kreditov, odobrenih s proračunom, kakor tudi naknadnih in izrednih kreditov, katerih namen je odrejen z odločbo, s katero so bili odobreni; in b) naredbe za izplačilo iz otvorenih kreditov do Din 500.000—.

(Člen 229. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 43.

Vsi stroški za prevoz in prevzem materiala, ki se dobiva na račun reparacij po mirovni pogodbi za račun države, obremenjajo reparacijski fond

(fond za vojno škodo), kolikor niso določeni za to v proračunu razhodkov posebni krediti.

(Člen 26. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 44.

Minister za finance se pooblašča: a) da sestavi zaključni račun o $4\frac{1}{2}\%$ nem posojilu iz leta 1909. za gradnjo železnic in preorožitev vojske brez dokumentov po ohranjenih prvih zapisnikih iz 1914. in 1915. leta in po knjigi bilanc iz leta 1914.; b) da zaključi knjige za 1914. in 1915. leto brez dokumentov po izpisih kreditnih bank in ohranjenih prvih zapisnikih iz 1914. in 1915. leta in po knjigi bilanc iz leta 1914.; c) da ne uporablja zakona o uničevanju državnih vrednostnih papirjev na vse obveznice in kupone, izplačane pred evakuacijo države leta 1915., kolikor so bili uničeni med vojno; in d) da izknjiži zaradi izvršitve obračuna in likvidacije učinjenih izplačil in onih, ki se morajo učiniti po službi državnih posojil v vseh proračunskih letih, pričenši z letom 1914., po kreditih, odobrenih za plačevanje državnih dolgov, vpoštevaje tudi kredite za nadavek (ažijo) — naknadno po dotičnih partijah in pozicijah v dotičnih proračunskih letih, kolikor se to ni storilo o pravem času, in da odobri dotične vsote tekočim računom oddelka za državne dolgove, oddelka za državno računovodstvo in proračun in uprave državnih monopolov, kolikor jih pripada na vsako teh naprav.

(Člen 39. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 45.

Minister za finance se pooblašča, da izknjiži vsa izplačila, ki so bila po členu 7. zakona o izrednih kreditih za leto 1914. z dne 29. julija 1914. začasno izvršena iz neporabljenega ostanka $4\frac{1}{2}\%$ nega posojila iz leta 1909. v znesku Din 23.000.000— za izdatke, določene s členoma 1. in 2. omenjenega zakona o izrednih kreditih, kot stalne izdatke v breme neporabljenega ostanka $4\frac{1}{2}\%$ nega posojila iz leta 1909.

Vsa izplačila del in dobav, ki obremenjajo omenjeno posojilo in ki se zaradi vojnih razmer niso izvršila svoje dni, nego po letu 1918. na podstavi specialne pooblastitve, dane v členu 29. finančnega zakona za leto 1927./1928. in prejšnjih, pa se morajo izknjižiti v breme kredita «za izplačilo državnih obveznosti iz prejšnjih let,» kolikor bi bil ostanek neporabljenih delov $4\frac{1}{2}\%$ nega posojila iz leta 1909. izčrpan, ker se je uporabil prvi odstavek te pooblastitve.

(Člen 40. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 46.

Minister za finance se pooblašča, da odkupuje po členu 3. pogodbe, sklenjene dne 1. aprila 1927. s firmama: Blair and Co. and The Chase Securities Corporation o emisiji drugega dela obveznic — serije «B» — državnega zunanjega posojila v zlatu iz leta 1922., obveznice tega posojila z žrebanjem al pari z naraslimi obrestmi vred za amortizacijski fond, kolikor bi bil tečaj teh obveznic višji od nominalne.

(Člen 65. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 47.

Ministru za finance se dovoljuje, da sme dati upravi državnih monopolov na razpolago posojilo iz monopolnih dohodkov ali iz posojila Din 500.000.000— za kupovanje sirovega tobaka in ostalih monopolnih predmetov in ekonomskih potrebščin za vse monopole kakor tudi za izplačevanje izdatkov za fabrikanje tobaka, vžgalice, cigaretnega papirja in soli, za izplačevanje izdatkov pri gojenju, nadziranju, odkupovanju, prenašanju, vezanju in urejanju in zavarovanju nepredelanega tobaka, za najemnine, poprave, preureditve in zavarovanje zgradb, skladišč in barak za spravlanje nepredelanega tobaka, za potne račune inspekcijskih organov pri kulturi in fermentaciji tobaka; za učinjene stroške odposlancev inozemskih firm kakor tudi njih spremljevalcev za pregled tobaka, namenjenega za izvoz; za potne račune odposlancev uprave monopolov za prodajo tobaka v inozemstvu; za izplačila nadzorstvenega in strokovnega osebja in dnevnice pri nadzorništvi in založniških nepredelanega tobaka; za vzdrževanje štipendistov v inozemstvu zaradi spoznavanja kulture in fermentacije tobaka; za stroške za udeleževanje pri domačih in svetovnih razstavah; za nagrade proizvajalcem tobaka za napravlanje modernih sušilnic za sušenje tobaka; za nabavo pohištva, kurjave in razsvetljave, pisarniških in drugih potrebščin pri založniških in skladiščih

nepredelanega tobaka; za potne račune članov komisij za kupovanje in prevzemanje monopolnih, ekonomskih in drugih tukaj imenovanih predmetov v državi in v inozemstvu in za transportiranje teh predmetov itd. Uprava državnih monopolov se obračunava za dano posojilo z oddelkom za državno računovodstvo in proračun. Če bi se to posojilo ne moglo dati iz rednih dohodkov monopolov, se pooblašča minister za finance, da sme odobriti upravi državnih monopolov posojila, najeta v ta namen, z največ enoletnim rokom; vendar pa mora o tem predhodno sklepati resortni minister v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta.

(Člen 59. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 48.

Skladno s členoma 95. in 96. zakona o monopolu tobaka in s členoma 1. in 6. zakona o ustanovitvi novih državnih monopolov za vžgalice, petrolej in cigaretni papir je uprava državnih monopolov edino pristojna, izdajati dovolila za izvoz predelanih in nepredelanih monopolnih proizvodov.

(Člen 63. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 49.

Upravnemu odboru monopolne uprave se dovoljuje, da sme:

1.) po členu 6., točki 2.), svoje uredbe določati prodajno ceno vsem monopolnim predmetom in slani vodi solarne v Kreki in Simin hanu po današnjih tržnih cenah sirovin in ostalih stroškov, ne glede na veljavne zakonske odredbe o prodajnih cenah v členu 114. zakona o monopolu tobaka, členih 8., 8. a in 8. b zakona o monopolu soli in členu 15. zakona o ustanovitvi novih državnih monopolov;

2.) določati tudi monopolno takso na monopolizirane predmete, ki se izdelujejo v državi ali se uvažajo iz inozemstva;

3.) določati cene za odkup tobaka v listu po sedanjih razmerah, ne glede na člena 5. in 6. zakona o monopolu tobaka, in sicer po členu 6., točki 1.), uredbe o samostalni monopolni upravi;

4.) določati dnevnice članom odkupovalnih komisij in njih pomožnemu osebju, ne glede na člen 79. zakona o monopolu tobaka in na uredbo D. R. br. 150.000/28 o potnih in selitvenih stroških uradnikov in drugih državnih uslužbencev;

5.) pobirati od proizvajalcev tobaka v vsej kraljevini za komisijske stroške po členu 78. zakona o monopolu tobaka Din 0-30 za kilogram, pričenši z žetvijo leta 1924.;

6.) dovoljevati vključ predpisu člena 8. a zakona o monopolu soli za ribiče in industrijska ribarska podjetja prodajanje soli za polovico prodajne cene, določene v državnih monopolnih založniških, ne glede na to, ali naj se uporabi sol za izvozne predelke ali za predelke, namenjene porabi v državi.

(Člen 65. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 50.

Vključ členoma 94. in 95. kazenskega postopanja za monopolna kazniva dejanja se dovoljuje upravi državnih monopolov, da sme dohodke od kazni za tihotapstvo in dohodke od prodaje zaplenjenih tihotapskih predmetov izkazovati in vknjiževati kot dohodke po izvršeni izterjavi; vendar pa se mora vršiti povračilo kazni in vrednosti zaplenjenih predmetov v breme teh dohodkov onega proračunskega leta, v katerem se izda sodba o povračilu. Tako je treba postopati z vsemi doslej neizvršenimi povračili; kolikor pa so se povračila doslej izvršila na ta način, se smatrajo za pravilno izvršena.

Prav tako se mora vršiti povračilo monopolne takse na monopolizirane predmete v breme dohodkov onega proračunskega leta, v katerem se je izdala pristojna odločba, ne glede na proračunsko leto, v katerem je bila taksa plačana.

(Člen 68. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 51.

Poslovanje samostalne monopolne uprave nadzira minister za finance po svojem odposlancu-komisarju, ki se postavi s kraljevim ukazom na predlog ministra za finance. Odposlanec ministra za finance sme biti postavljen s činom in plačo načelnika ministrstva. Plača in ostali prejemki odposlanca ministra za finance obremenjajo proračun samostalne monopolne uprave. Odposlanec ministra za finance ima pravico, prisostvovati vsem sejam upravnega odbora samostalne monopolne uprave, ter podaja ministru za finance pismene predloge o odločbah upravnega odbora, o katerih upravni odbor ne odloči dokončno.

Vključ poslednjemu odstavku člena 6. uredbe o samostalni monopolni upravi in členu 55. č zakona o državnem računovodstvu so odločbe upravnega odbora o vseh poslih uprave državnih monopolov v vrednosti do Din 500.000.— kakor tudi rešitve upravnikove o nabavah, prodaji in izdatkih do Din 25.000.— izvršne ter ne potrebujejo odobritve ministra za finance. To velja tudi za odločbe in rešitve, izdane po členu 86., točki 1.), zakona o državnem računovodstvu.

(Člen 70. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 52.

Nabave ali pogodbe uprave državnih monopolov niso podložne oceni odbora za ocenjanje državnih nabav, določenega v členu 95. b zakona o državnem računovodstvu, ampak o njih odloča po členu 6. uredbe o samostalni monopolni upravi na poslednji stopnji minister za finance vključ členu 95. č zakona o državnem računovodstvu.

(Člen 71. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 53.

Vključ členu 84. zakona o državnem računovodstvu odobruje izpremembe v pogodbah vobče, ki jih sklepa uprava državnih monopolov, na predlog upravnega odbora samostalne monopolne uprave minister za finance, čigar odločba je izvršna.

(Člen 74. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 54.

Uprava državnih monopolov sme vršiti vključ točki 10.) člena 86. zakona o državnem računovodstvu brez licitacije v svoji režiji s pomočjo svojih organov poprave, preureditve in izgradnje poslopij, če ni izdatek večji nego Din 200.000.—. Te poprave in izgradnje se smejo izvrševati v režiji samo po podrobnih proračunih, ki jih morajo sestaviti ali strokovni organi gradbenih sekcij ali pa strokovni organi tehničnega oddelka uprave državnih monopolov in ki jih odobruje upravni odbor samostalne monopolne uprave. Vse te poprave, preureditve in izgradnje se morajo izvrševati pod vodstvom in nadzorstvom inženjerja uprave državnih monopolov. Material, ki je potreben za poprave ali izgradnjo poslopij, se nabavlja komisijski. Izplačila pa vrši samo organ, ki ni sodeloval pri nabavljalnih komisijah. Po končani popravi ali izgradnji mora izvršiti strokovna komisija, ki jo sestavljajo en inženjer gradbene sekcije, en inženjer uprave državnih monopolov in en višji uradnik uprave državnih monopolov, pregled del in kontrolo o učinjenih izdatkih. Gradbena dela: izgradnje, poprave ali preureditve, katerih vrednost po proračunu ne preseže vsote Din 25.000.—, mora izvršiti urad, za čigar potrebe se vrše režijski posli, ter v ta namen tudi odobriti potrebni kredit. Material, potreben za izvrševanje teh režijskih del, se nabavlja komisijski; ko se dela izvrše, pa se morajo učinjeni izdatki izpričati s pravilnimi dokumenti.

(Člen 75. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 55.

Vključ členu 88. zakona o državnem računovodstvu se polagajo kavcije, ki jih polagajo upravi državnih monopolov licitanti za zakup velike prodaje tobaka ali soli, v znesku 1 % zakupne vrednosti enoletne porabe tobaka ali soli v okolišju, za katerega se vrši licitacija.

(Člen 76. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 56.

Zakon o monopolu tobaka z dne 11. marca 1890., zakon o monopolu soli z dne 11. marca 1890. in zakon o ustanovitvi novih državnih monopolov z dne 3. avgusta 1890. z vsemi izpremembami in dopolnitvami in zakon o monopolu na umetne oslajevalne tvarine z dne 18. julija 1917., ki so bili s členoma 48. in 54. finančnega zakona za leto 1920./1921., s členoma 208. in 213. finančnega zakona za leto 1922./1923., s členoma 65. in 69. finančnega zakona za leto 1924./1925. in s členoma 61. in 64. finančnega zakona za leto 1926./1927. razširjeni na vso kraljevino, ostanejo stalno v veljavi, dokler se ne izpremene ali izrečno. ne ukinejo, z nastopnimi izpremembami in dopolnitvami:

I. § 6. zakona o monopolu na umetne oslajevalne tvarine se izpreminja ter se glasi: Monopolno takso, odnosno prodajno ceno umetnih oslajevalnih tvarin določa minister za finance na predlog uprave državnih monopolov, in sicer za en kilogram in po sladkobni enoti. Sladkobna enota je sladkoba čistega sladkorja iz pese.

II. § 12. istega zakona se izpreminja ter se glasi: Vsaka prekršitev tega zakona se kaznuje s kaznijo, predpisano z njim; pri tem se računi vsaka kрона za en dinar in vsak goldinar za dva dinarja in uporabljajo se odredbe kazenskega postopanja, po katerem se preiskujejo in razsojajo prekršitve ostalih monopolnih zakonov. Po istem postopanju se morajo razsoditi tudi vse doslej definitivno nerazsojene prekršitve tega zakona. Na predlog uprave državnih monopolov predpiše minister za finance pravilnik s potrebnimi knjigami in obrazci za izvrševanje tega zakona.

III. Vse prekršitve monopolnih zakonov se kaznujejo s kaznijo, ki jo predpisuje prekršeni zakon, poleg tega pa s trikratnim do dvajsetkratnim zneskom prikrajšane ali prikrajšbi namenjene monopolne takse; vse to se mora pobrati iz presežka obsojenčeve imovine preko minimuma, zaščitenega s § 471. zakona z dne 20. februarja 1865. o sodnem postopanju v civilnih pravdah, veljavnega v Srbiji. Neplačana kazen se mora izpremeniti v zaporno kazen; pri tem se računi vsakih Din 30.— za en dan zapora, ki sme trajati najdlje leto dni. Ostanek, manjši od Din 30.—, se računi za en dan zapora.

IV. Monopolne prekrške preiskujejo sreske uprave finančnih kontrol; po končani preiskavi pa pošiljajo s tožbo predmete kaznivih dejanj teritorialno pristojnemu oblastnemu monopolnemu inspektoratu, ki razsoja vsakega posebe. Če se vloži priziv, pretresa te predmete in sodbe uprava državnih monopolov. Monopolne prestopke preiskujejo sreske uprave finančnih kontrol. Po končani preiskavi pošljejo spise pristojni finančni direkciji, ki sodi ta kazniva dejanja na prvi stopnji. Vse sodbe, izrečene na prvi stopnji, pretresajo in sodijo na drugi stopnji teritorialno pristojna upravna sodišča na pritožbe upravičenih oseb. Pritožbe se vlagajo pri upravnem sodišču neposredno ali pa po pošti na povratni recept v 15 dneh od dne, ko je bila sodba izrečena. Za monopolna kazniva dejanja je pristojno ono upravno sodišče, v čigar okolišju se je dejanje prvič razkrilo. V vsaki sodbi, izrečeni na prvi stopnji, mora biti označeno, kateremu upravnemu sodišču, v kolikem roku, s koliko takso, na kakšen način se pritožba vlaga in kako in komu se izroča. Brez te označbe je sodba neveljavna. Pritožbo, ki je vložena zoper sodbo, upravno sodišče potrdi, predružači, razveljavi ali pa jo vrne, da se izpolni. Postopanje pri upravnih sodiščih je ustno in javno. Na razpravo se morajo pozvati obdolženec, njegov branilec, če ga ima, in državni zastopnik, ki ga odredi na predlog uprave državnih monopolov minister za finance po členu 21. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih. Poziv na razpravo se mora vročiti najkasneje osem dni pred razpravo. Če kdo, ki se mu je poziv na razpravo vročil o pravem času, ne pride, se začne razprava tudi brez njega; če pa niti med razpravo ne pride, se zaključi razprava in preiskava tudi brez njega. Zoper one odločbe oblastev, sodečih na prvi stopnji, s katerimi se je obdolženec oprostil odgovornosti, sme vložiti državni zastopnik pritožbo na upravno sodišče. Če upravno sodišče tako odločbo potrdi, je izvršna. Oni, ki so obdolženi monopolnih kaznivih dejanj, smejo imeti pri upravnih sodiščih branilce. Branilci smejo biti samo javni pravni zastopniki, in sicer vsak pri vsakem upravnem sodišču. Razsodbe in odločbe upravnega sodišča se vročajo interesentom v prepisu. Zoper razsodbo upravnega sodišča je dopustna pritožba na državni svet v istem roku in na isti način kakor na upravno sodišče. Prekršitve monopolnih zakonov se preiskujejo in sodijo in izvršne odločbe se izvršujejo po postopanju, ki je tudi doslej veljalo v poedinah pokrajinah. Minister za finance se pooblašča, da predpiše na predlog samostalne monopolne uprave in v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta novo postopanje za preiskovanje in sojenje monopolnih kaznivih dejanj. Spore o pristojnosti rešuje državni svet. Uprava državnih monopolov ima pravico, nadzirati poslovanje preiskovalnih oblastev in oblastev prve stopnje glede preiskovanja in sojenja monopolnih kaznivih dejanj.

V. Na podstavi razširitve monopolnih zakonov na vso kraljevino, morajo razsoditi vse prestopke monopolnih zakonov, storjenih v območju Slovenije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine od razširitve monopolnih zakonov do dne 1. aprila 1927., finančne direkcije, po uporabljenem pravnem sredstvu pa na drugi in poslednji stopnji uprava državnih monopolov. Vse prestopke monopolnih zakonov, storjene v območju Črne gore, Vojvodine, Srbije, Hrvatske in Slavonije od razširitve monopolnih zakonov do dne 1. aprila 1927., pa mora razsoditi monopolno

sodišče uprave državnih monopolov, a jih na vloženi priziv pretresti državni svet.

VI. Prekršitve monopolnih zakonov, storjene z uvozom monopolnih predmetov iz inozemstva, preiskujejo in razsojajo pristojna carinska oblastva z dotičnim carinskim kaznivim dejanjem vred po carinskih kazenskih predpisih ter izrekajo kazen tudi po prekršenju odredbi monopolnega zakona. Carinska oblastva morajo vedno obveščati o svoji odločbi tudi upravo državnih monopolov.

VII. Vsota, dobljena od plačane denarne kazni in ocenjene vrednosti tihotapskega predmeta po odbitku redne monopolne takse, takse po zakonu o takсах, kazenskih in ostalih stroškov, se razdeli tako-le: Ena tretjina pripade državni blagajni, ena tretjina ovaditeljem in zalotiteljem, ne glede na to, ali so državni organi ali ne, ena tretjina pa fondu za pobiranje tihotapstva. Če je zalotitelj organ finančne kontrole, se mu izplača nagrada po odredbah zakona o finančni kontroli. Upravni odbor uprave državnih monopolov predpiše po soglasni odločbi ministra za finance pravilnik, kako naj se uporablja in upravlja denar fonda za pobiranje tihotapstva.

VIII. Upravni odbor, ki je sestavljen iz 12 članov, upravlja popolnoma samostalne monopolne in dohodke po gorenjih odredbah tega člena. Članom upravnega odbora samostalne monopolne uprave, državljanom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in upravniku državnih monopolov, ki ima po zakonu o konverziji državnih dolgov vse pravice člana upravnega odbora, določa nagrade za delo v sejah minister za finance.

(Člen 67. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 57.

Samostalna monopolna uprava postavi privatne tvornice za vžigalice, za cigaretni papir in rafinerije petroleja, zatečene po ujedinenju, pod svojo kontrolo ter pobira monopolno takso na njih proizvode po zakonu.

Kontrola je tehnična in administrativna.

Izdatki osebnega značaja za organe ene in druge vrste kontrole obremenjajo proračun samostalne monopolne uprave. Če bi bilo treba, ima samostalna monopolna uprava pravico, odkupiti te tvornice po zakonu o ustanovitvi novih državnih monopolov kakor tudi odkupiti njih proizvode.

Če se tvornica ali rafinerija ne ravna po predpisih kontrole ali če izvrše njeni upravni organi kaznivo dejanje, ki je označeno z zakonom o ustanovitvi novih državnih monopolov za monopolni prestopok, sme odrediti samostalna monopolna uprava, da se delo v takem podjetju začasno ali stalno ustavi. Odločbe upravnega odbora samostalne uprave postanejo izvršne, ko jih odobri minister za finance.

(Člen 74. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 58.

Vkljub predpisu člena 57. zakona o državnem računovodstvu smejo biti nakazovalci druge stopnje pri upravi državnih monopolov po specialni pooblastitvi upravnika državnih monopolov tudi še pomočnik upravnika državnih monopolov in vsi načelniki oddelkov. Ti imajo te-le pravice in dolžnosti: a) Pomočnik upravnika državnih monopolov vrši vse nabave, nakupe in prodaje in izknjižbe vobče, katerih vrednost ni večja nego Din 5000.—; b) načelnik računovodstvenega oddelka 1.) izvršuje v računskem pogledu vse odločbe upravnega odbora samostalne monopolne uprave in rešitve upravnika državnih monopolov in njegovega pomočnika, izdane po uredbi in po monopolnih zakonih; 2.) podpisuje obče in specialne naloge za angažiranje kreditov monopolnim napravam in uradom iz proračunskih kreditov in po finančnem zakonu na podstavi izdanih odločb upravnega odbora samostalne monopolne uprave ali rešitev upravnika državnih monopolov in njegovega pomočnika; 3.) podpisuje vse naloge in dokumente, po katerih se vrše izplačila, ter vlaga denar v blagajno po pristojno izdanih rešitvah; 4.) podpisuje vse naloge za vknjižbe, ki so v zvezi s predhodnimi točkami; c) načelnik ekonomskega oddelka podpisuje naloge za izdajanje pisarniškega, potrošnega, ekonomskega in ostalega materiala iz ekonomata uprave državnih monopolov; d) načelnik oddelka za kulturo in fermentacijo tobaka podpisuje naloge za transporte nepredelanih tobakov in ostalega materiala; e) načelnik prodajnega oddelka podpisuje naloge za transporte vseh monopoliziranih prodajnih predmetov med poedinimi založišči; f) načelnik industrijskega oddelka pod-

pisuje naloge za transport blaga, tobaka in ekonomskih predmetov.

Pravice in dolžnosti, predpisane za upravni-kovega pomočnika in načelnika oddelka, preidejo, kadar sta odsotna, na njiju namestnika, odrejena z rešitvijo upravnika državnih monopolov.

(Člen 75. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 59.

Upravnemu odboru samostalne monopolne uprave se dovoljuje, da sme sklepati vključ členu 71. zakona o državnem računovodstvu o izvrševanju viementov med pozicijami iste partije; vendar pa mora to priobčevati oddelku za državno računovodstvo in proračun in glavni kontroli.

Ti viementi se smejo vršiti do konca računskega leta 1928./1929.

(Člen 77. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 60.

Na umetne vžigalnice, bodisi na kremen, bodisi na bencin, kakor tudi na kresila in kamenčke, ki služijo za prižiganje vžigalnikov, se pobira ob uvozu iz inozemstva monopolna taksa. Velikost monopolne takse določa minister za finance na predlog upravnega odbora samostalne monopolne uprave; določena pa sme biti do nastopnih maksimalnih zneskov: a) na vžigalnice iz navadne kovine do Din 50.— od vsakega; b) na vžigalnice iz srebra do Din 100.— od vsakega; c) na vžigalnice iz zlata do Din 200.— od vsakega; d) na kamenčke in kresila do Din 0-50 od vsakega.

Kako se pobira taksa ob uvozu in punciranju, o tem predpiše minister za finance pravilnik na predlog upravnega odbora samostalne monopolne uprave.

Izdelovati se smejo umetni vžigalniki kakor tudi kamenčki in kresila v mejah kraljevine samo z dovolitvijo in pod nadzorstvom uprave državnih monopolov. Na preprosta ognjila in na kremen se monopolna taksa ne plačuje.

Ko stopi ta odredba v veljavo, se ukine odredba točke 13.) člena 6. zakona o državni trošarini, takсах in pristojbinah glede pobiranja trošarinske takse na kresila.

(Člen 80. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 61.

Vse vrste soli, ki služijo za človeško hrano in živalsko krmo, prodajajo na drobno pooblašeni mali prodajalci, in sicer po ceni, po kateri kupujejo sol v državnih založiščih ali od zakupnikov velike prodaje soli. Zmleta kamena in morska sol se prodaja tudi po višji ceni. Njeno prodajno ceno določa minister za finance na predlog upravnega odbora samostalne monopolne uprave. Vsakdo, ki želi prodajati sol v mali prodaji, dobi to pravico, če se obrne za dovolitev male prodaje pisмено na organa, ki ga je odredila uprava državnih monopolov. Pooblašeni mali prodajalci imajo pravico do odstotka za nadrobno prodajanje soli. Ta odstotek določa upravni odbor samostalne monopolne uprave, odobruje pa ga minister za finance. Pooblašeni mali prodajalci morajo imeti vedno v svoji prodajalnici soli za petnajst dni ter morajo izobesiti na vidnem mestu cenovnik soli. Pooblašeni mali prodajalci se kaznujejo z denarno kaznijo od Din 150.— do Din 900.—: a) če prodajajo sol draže od določene cene; b) če nimajo zadosti soli v prodajalnici zbog svoje krivde; c) če nimajo na vidnem mestu izobesene cenovnika soli; d) če močijo sol ali ji dodajajo druge primese; e) če izpremenijo obliko in način vklada; in e) če nabavljajo sol iz drugega zakupnega okoliša, ne pa od zakupnika v svojem okolišu ali od monopolnega založišča. Poleg zgoraj navedene kazni se pooblaščenim malim prodajalcem v primeru točk a), d), e) tudi odvzame vsa sol brez odškodnine ter se proda v korist monopolne blagajne. Tako je tudi postopati z osebami, ki prodajajo sol brez dovolitve. V ponovljenem primeru se malemu prodajalcu prepove prodajanje soli za izvesten čas, ki ne sme biti krajši nego leto dni. Glede pristojnosti za preiskovanje in kaznovanje velja člen 67. finančnega zakona za leto 1927./1928. Ta kazniva dejanja se preiskujejo in presojujejo po pristojnosti, predpisani v členu 67. finančnega zakona za leto 1927./1928.

Ta zakonska odredba stopi v veljavo dne 1. julija 1928. z dostavkom, da so prodajalci soli dolžni, razprodati vse količine nabavljene soli, preden stopi v veljavo ta zakonski predpis, najdlje do dne 1. julija 1928. One količine soli, ki jih do tega

roka ne prodado, smejo prodajati samo po določeni monopolni ceni.

(Člen 81. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 62.

Dovoljuje se, ustanoviti fond uprave državnih monopolov za zavarovanje zoper požarne škode, ki je bil odrejen z odločbo ministra za finance št. 4072 z dne 17. avgusta 1921., z dostavkom, da se morajo dotirati temu fondu tudi v bodoče zneski neporabljenih proračunskih kreditov, določenih za zavarovanje blaga in zgradb zoper požar, in iz njega pokrivati škode, povzročene s požarom. Sredstva tega fonda so naložena obrestonosno pri Državni hipotekarni banki, ki jih tudi upravlja.

(Člen 85. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 63.

Minister za finance se pooblašča, da izvrši sporazumno s predsednikom ministrskega sveta likvidacijo «Fabrike hartije Milan Vapa, a. d.» s poravnavo tako, da odstopi uprava državnih monopolov Milanu Vapi, industriju v Beogradu, vse svoje pravice, ki jih ima pri tej družbi, in da izplača Milan Vapa za polovico delnic — 2000 v vrednosti 20 milijonov dinarjev — ki niso izdane, toda so vplačane, in ki mu jih odstopi uprava monopolov kot njih nasprotno vrednost, upravi državnih monopolov kot kupoprodajno ceno 10 milijonov dinarjev s 6 %nimi letnimi obrestmi za 10 let v enakih letnih obrokih. Vse dolgove te delniške družbe, tako one, ki so zavarovani z zastavo, kakor tudi osebne, kolikor jih je, mora prevzeti Milan Vapa. Prejemke uprave državnih monopolov in redno izplačevanje po tej pooblastitvi mora zavarovati Milan Vapa z zastavo.

(Člen 89. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 64.

Noben državni davek in nobena državna davščina v kakršnikoli obliki ((davek, pribitek, takse itd.) se ne sme ne odmerjati ne izterjevati od prebivalstva, če in kolikor nima opore v zakonu in v proračunu.

Oni državni organi, ki bi odredili ali izterjevali državne pribitke, nepreliminirane in neodobrene z zakonom in proračunom, najsi na podstavi specialnega zakona, se kaznujejo z izgubo čina in službe ter so za pobrane vsote materialno odgovorni.

Prav tako ne smejo samoupravna telesa: županije, okrožja, srezi, mestni senati in občine ustanavljati, odmerjati in pobirati nikakršne doklade, takse, trošarine itd., če nimajo za to zakonske pooblastitve; vsako uvedbo novih doklad in vsako zvišbo starih doklad, določenih z zakonom, pa mora predhodno oceniti in odobriti minister za finance.

(Člen 7. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 65.

Odmera samoupravnih doklad za leto 1929. se izvrši na podstavi neposrednjega davka, odmerjenega v davčnem letu 1928., glede na člen 101. finančnega zakona za leto 1928./1929. Izjemoma se sme nalagati na uslužbenki davek doklada v mejah členov 20. in 21. zakona o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o neposrednjih davkih z dne 8. februarja 1928.

Skupna vsota doklade samoupravnih teles, odmerjene v letu 1929., ne sme biti večja od vsote, odmerjene v letu 1928., razen ob posebe razloženi potrebi, za katero sme dovoliti minister za finance, da se zviša največ do 10 %.

Novim zavezancem samoupravnih doklad, ki se pojavijo v letu 1929., se odmeri doklada za leto 1929. naknadno obenem z doklado za leto 1930.

(Izpremenjeni člen 22. finančnega zakona za leto 1929./1930.)

Ministrstvo za zgradbe.

§ 66.

Vključ členu 89. zakona o državnem računovodstvu se pooblašča minister za gradbe, da mu ni treba objavljati licitacij za vse gradbene posle in nabav za gradbene potrebe v vrednosti do Din 100.000— v «Službenih Novinah», ampak objavlja jih samo s pismenimi razglasi po dotičnih gradbenih direkcijah in sosednjih gradbenih sekcijah.

(Člen 221. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 67.

Sprejema se na znanje in odobruje se uredba o gradnji novih železnic K. br. 2764 z dne 14. maja 1927.; minister za promet pa se pooblašča, da sme plačevati iz posojil, ki so se najela in ki se na-

jamejo, gradnjo in razlastitev nepremičnin za vse železniške proge, omenjene v členu 1. iste uredbe, kakor tudi vse stroške za gradnjo in razlastitev nepremičnin za normalnotirne proge: Lazarovac—Arandelovac—Topola—Palanka, Topola—Kragujevac, Priboj—Prijeopolje—Belo polje in Šabac—Klenak.

(Člen 241. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za promet.

§ 68.

Kraljevska vlada se pooblašča, da sme odkupiti od Družbe južnih železnic njene privatne imovine kakor tudi imovine njenih dobrodelnih fondov, ki niso sestavni del družbenih železnic, a so na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, počez za vsoto frankov v zlatu 850.000—; ta znesek se sme izplačati naenkrat v dinarjih po kurzu predhodnega dne, najdlje pa v enem mesecu od dne, ko je stopil v veljavo rimski sporazum, s 5 %nimi obrestmi od dne 1. januarja 1923., ali pa v zlatih frankih v anuitetah, ki se smejo porazdeliti na 20 let, od katerih je izplačna prva leta 1923., s 5 %nimi obrestmi, a brez plačila vseh pristojbin. Družba ni zavezana nobenemu davku, nobeni taksi ali kakršnikoli davščini za to prodajo in tudi ne za posle pri zemljiškoknjižnem prepisu, ki jih povzroča ta prodaja.

(Člen 281. finančnega zakona za leto 1924./1925.)

§ 69.

Minister za promet se pooblašča, da sme izvršiti v breme ostvarjenih presežkov pri dohodkih: 1.) povračilo dolarskega posojila, najetega začasno zato, da bi se zgradile proge: Topčider—Mala Krsna; Mala Krsna—Požarevac; Gornji Milanovac—Ugrinovci; Gospić—Knin in Užice—Vardište, po odločbi ministrskega sveta br. 36.119/22 Din 40.000.000—; 2.) povračilo 7 %nega investicijskega posojila Din 500.000.000—, najetega začasno zato, da bi se zgradile proge: Užice—Vardište; Gospić—Knin, Gornji Milanovac—Ugrinovci, Topčider—Mala Krsna—Požarevac, Murska Sobota—Ljutomer—Ormož in da bi se trasirale vse proge, po odločbi ministrskega sveta br. 1753/23 Din 49.000.000—.

Povračilo se mora izvršiti po odbitku vsote Din 34.000.000—, refundirane po partiji razhodkov 939. za leto 1927./1928., t. j. v skupnem čistem znesku Din 55.000.000—.

(Člen 218. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 70.

Proge, navedene v partiji 868. proračuna državnih razhodkov, kakor tudi progi Čačak—Lajkovac in Niš—Knjaževac se grade ali so se zgradile za državno potrebo; razlastitev privatnih posestev za te gradbe pa se mora plačati iz kredita, odobrenega v tej partiji razhodkov, kolikor jih niso plačala dotična okrožja doslej z denarjem, nabranim med prebivalstvom, in kolikor se ni prebivalstvo v okoliših teh prog prostovoljno zavezalo, plačati razlastitev.

(Člen 219. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 71.

Minister za promet se pooblašča, da sme sklepati po soglasni odločbi ministra za finance, z odobritvijo predsednika ministrskega sveta in dveh po činu najstarejših ministrov dolgoročne pogodbe za nabavljanje materiala kakor tudi za nabavljanje in popraviljanje železniških in parniških vozniških sredstev z daljšimi in postopnimi roki za izplačila računov v obrokih in s plačevanjem v gotovini ali tudi z boni iz prometnih dohodkov v mejah kreditov, ki so odobreni za tekoče leto; za izplačilo bonov, izplačnih v prihodnjih letih, pa mora zavirati in postaviti potrebne kredite v svoj proračun za ta leta.

(Člen 231. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za poljedelstvo.

§ 72.

§ 14., točka 7.). zakona z dne 20. maja 1922.* se izpreminja ter se glasi:

Osebe, ki so dobile zemljo po zakonu, kako je dajati zemljišča veleposestev v štiriletni zakup, postanejo z dnem 1. julija 1923. davčni zavezanci tudi glede teh zemljišč ter morajo plačevati od omenjenega dne zemljiški davek in vse ostale davke in pribitke po veljavnih zakonskih predpisih.

(Člen 21. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece julij, avgust in september 1923.)

* Uradni list z dne 13. januarja 1923., št. 27/5.

§ 73.

§ 22. predhodnih odredb za pripravo agrarne reforme* se izpopolnjuje in dodaja se mu:

Bivšim čivčijam v onih novih krajinah Srbije in Črne gore, ki so jima bile pridružene po vojnah leta 1912./1913., ki se žele izseliti iz naše države, se dovoljuje vključ § 22. predhodnih odredb za pripravo agrarne reforme z dne 25. februarja 1919., da smejo imovine, ki jih imajo po čivčijem pravu, prodati in tapije na kupca prenesti pred sodišči. Ti prodajalci morajo predložiti ob prenosu tapij potrdila policijskega oblastva, da so se jim prijavili za končno izselitev in dobili dovolitev. Potrjuje prenos tapij pri takih imovinah, morajo sodišča označiti, da jih prevzemajo kupci z onimi obvezami prenositeljev teh pravic, ki zadenejo prenositelje, ko se sklene zakon o likvidaciji agrarnih odnošajev v teh krajinah.

(Člen 37. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece avgust, september, oktober in november 1925.)

§ 74.

Člen 18. zakona z dne 30. marca 1928., št. 11.600, o izpremembah in dopolnitvah zakona o ustanavljanju agrarnih zajednic,** se izpopolnjuje in dodaja se mu:

Agrarne zajednice, ustanovljene po zakonu o ustanavljanju agrarnih zajednic z dne 20. maja 1922., in njih zveze so oproščene plačevanja vseh onih taks, od katerih uživajo oprostitev poljedelske in obrtne zadruge in njih zveze po odločbi št. 43.322 z dne 25. decembra 1923.

(Člen 95. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesec april, maj in junij 1925.)

§ 75.

Pri posestnikih inozemskih državljanah se pooblašča minister za agrarno reformo, da sme uporabljati vključ veljavnim predpisom, ki določajo maksimum zemljišča, puščenega lastnikom, za svrhe agrarne reforme tudi vso ono površino do maksimuma, ki ga puščajo dotične tuje države na svobodno razpolago državljanom in pravnim osebam kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Tako izločeno zemljišče se mora vključ predpisom za izvajanje agrarne reforme uporabljati prav tako prvenstveno za odškodnino zemljišča, odzvetega državljanom in pravnim osebam naše države, toda največ do maksimuma, določenega z našimi zakoni.

(Člen 150. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 76.

Dopolnjeva člen 38. zakona z dne 31. julija 1925. o proračunskih dvanajstinah za mesece avgust, september, oktober in november 1925.*** se pooblašča minister za agrarno reformo, da sme dovoljevati po soglasni odobritvi predsednika ministrskega sveta agrarnim interesentom prodajo in zemljiškoknjižni prenos zemljišč veleposestev, ki presežajo z zakonom ustanovljeni in pravnomočno določeni maksimum in ki so označena v katastru kot travniki, njive, vrtovi, ko se ugotovi, da se taka zemljišča zaradi trajne poplavnosti ali slabe kakovosti ne morejo uporabljati za svrhe agrarne reforme, tudi preko njih pristojnosti, že določene z zakonom, in drugim fizičnim osebam, samo kraljevnim in okoliškim prebivalcem, če so poljedelci, toda največ do 50 oralov za rodbino.

Tako prodane površine se ne smejo v dobi 10 let brez dovolitve ministra za agrarno reformo ne obremeniti ne odsvojiti.

(Člen 291. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 77.

Vsa ona drenirana zemljišča, ki so bila na podstavi strokovnih poročil hidrotehničnih komisij z izvršno in pravnomočno odločbo ministra za poljedelstvo izvzeta iz agrarne reforme in se kot taka niso uporabila za udovoljitev agrarnih interesentov in za naseljevanje dobrovoljcev ali za kolonizacijo, a so jim cenile iste hidrotehnične komisije investicijo, vloženo v drenažo, najmanj na Din 10.000— za hektar, se prepuščajo v ukoriščenje njih zemljiškoknjižnim lastnikom, dokler se ne sklene zakon o likvidaciji veleposestev. Minister za poljedelstvo se pooblašča, da sme dovoliti lastnikom takih zemljišč njih obremenjanje zaradi vzdrževanja in popraviljanja drenaže.

(Člen 293. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

* Uradni list LNI z dne 14. marca 1919., str. 183.

** Uradni list z dne 12. aprila 1928., št. 108/35.

*** Uradni list z dne 20. avgusta 1925., št. 252/79.

§ 78.

Srbskemu zakonu o poljedelskih in obrtnih zadru-
gah z dne 3. decembra 1898. se dodaja nov
člen 98. a:

Srbski zakon o poljedelskih in obrtnih zadru-
gah z dne 3. decembra 1898. se razširja tudi na
ozemlje prejšnje kraljevine Črne gore iz leta 1915.

Členi 95., 96. in 98. srbskega zakona o poljedel-
skih in obrtnih zadru-
gah se razširjajo na vso kra-
ljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ter veljajo za
vse one zveze z najmanj petimi zadrugami pridelo-
valcev in najmanj s 15 zadrugami vseh teh vrst
zadrug in njih zadruga, če dotična zveza in njene
zadruga po svojih štatutih ne dele članom na za-
družne deleže dividend in tudi ne dajo članom
svojih upravnih in nadzorstvenih odborov tantjem.
Vrhu tega, če se njih rezervni skladi nikoli ne smejo
razdeliti med člane. Ti pogoji za oprostitev morajo
biti zavarovani s štatuti zadrug tako, da se smejo
izpremeniti samo z odobritvijo zveze; dotične zveze
pa so zavezane, take odredbe štatutov neizpreme-
njeno vzdrževati zase in za svoje zadruga. Doslej
neplačani davki in neplačane takse tako oproščenih
zvez in zadrug se ne izterjujejo.

(Člen 259. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 79.

Srbskemu zakonu o poljedelskih in obrtnih za-
drugah z dne 3. decembra 1898. se dodaja nov
člen 106. a:

Vse srbske poljedelske zadruga in njih zveze,
ustanovljene po kateremkoli zakonu, ki se tiče
zadrug, in včlanjene v »Glavni savez srpskih zem-
ljoradničkih zadruga« v Beogradu ali v deželno
zvezo, ustanovljeno po zakonu o poljedelskih in
obrnih zadru-
gah z dne 3. decembra 1898., je sma-
trati za polnopravne članice omenjene zveze in kot
take jih vpiše prvostopno sodišče za mesto Beograd
v svoj zadrugi register.

(Člen 260. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 80.

Zakoni o agrarnih operacijah, veljavni za mari-
borsko oblast, se razširjajo tudi na sreza Mursko
Soboto in Dolnjo Lendavo, in sicer:

1.) Državni (okvirni) zakon z dne 7. junija 1883.,
drž. zak. št. 94, o razdelbi skupnih zemljišč in ured-
bi pravic do njih uživanja in upravljanja.

2.) Deželni zakon z dne 26. maja 1909., štaj. dež.
zak. št. 44, o razdelbi skupnih zemljišč in uredbi
pravic do njih uživanja in upravljanja z ministrsko
izvršilno naredbo z dne 12. oktobra 1909., štaj. dež.
zak. št. 78.

3.) Državni zakon z dne 7. junija 1883., drž. zak.
št. 92, o zlozbi poljedelskih zemljišč.

4.) Deželni zakon z dne 26. maja 1909., štaj.
dež. zak. št. 45, o zlozbi poljedelskih zemljišč z iz-
vršilno naredbo z dne 19. oktobra 1909., štaj. dež.
zak. št. 79.

5.) Cesarski patent z dne 5. junija 1853., drž.
zak. št. 130.

6.) Državni zakon z dne 7. junija 1883., drž. zak.
št. 94.

7.) Deželni zakon z dne 8. januarja 1889., kranj-
ski dež. zak. št. 7, ki izpreminja zakon pod 1.).

8.) Deželni zakon z dne 16. septembra 1909.,
štaj. dež. zak. št. 29 iz leta 1911., o novi uredbi itd.
z izvršilno naredbo o novi uredbi itd.

9.) Deželni zakon z dne 26. maja 1909., štaj.
dež. zak. št. 46, o odpravi gozdnih enklav.

(Člen 265. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za šume in rudnike.

§ 81.

Minister za šume in rudnike se pooblašča, da
sme določati izjemoma, dokler se ne izpremeni
člen 5. zakona o razmejevanju državnih gozdov po
zakonodajni poti, iz kredita, odobrenega za raz-
mejevanje državnih gozdov, sam nagrade članom
sodišč za razmejevanje državnih gozdov, njih po-
možnemu osebju in ostalim uslužbencem po svojem
preudarku in po vrsti dela in krajevnih razmerah
dotične krajine, kjer se gozdi razmejujejo, toda
tako, da ne smejo biti te nagrade večje nego
Din 150— na dan za člane sodišč, državne zastop-
nike in za ukazne uradnike, a ne večje nego
Din 120— na dan za geometre pri sodiščih in za
neukazno osebje.

(Člen 274. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 82.

Minister za šume in rudnike se pooblašča, da
sme odobravati v planinskih krajinah, kjer živi
siromašno prebivalstvo zgolj ob drvarjenju, na
predlog občinskih uprav vaščanom sečnjo v vaških
in občinskih gozdih za prodajo do 30 m³ po pred-
pisih obstoječih pravilnikov.

(Člen 275. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 83.

Minister za šume in rudnike se pooblašča, da
odredi po odobritvi predsednika ministrskega sveta
revizijo vseh dolgoročnih pogodb o ukoriščanju dr-
žavnih gozdov z vsemi naknadnimi izpremembami,
dopolnitvami in valorizacijami, ki se nanaša na način
in intenzivnost sečenj, na zavarovanje uspešnega po-
gozdovanja posek, na razmerje sortimentov, na kal-
kulacijo in obračune gozdne takse in na način nje
vplačevanja. Povsod, kjer se ugotovi s to revizijo,
da so se oškodovale koristi države, prekršila načela
trajnega in umnega gozdnega gospodarstva ali da
je ogroženo trajno pokrivanje služnostnih in kra-
jevskih potrebščin za okoliš in za male žage, naj se
izvrše v pogodbah izpremembe, s katerimi se od-
pravijo navedeni nedostatki, pa tudi vzamejo v
poštev opravičene potrebe lesne industrije. To po-
oblastilo velja do dne 1. novembra 1929.

(Člen 277. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 84.

Minister za šume in rudnike se pooblašča, da
sme odrediti potrebno število svojih strokovnih
računskih uradnikov, ki naj pregledujejo račune
in inventarje direktij šum imovinskih občin, ter
določati takim uslužbencem nagrado za to delo v
breme dotičnih imovinskih občin od dne, ko stopi
ta zakon v veljavo.

(Člen 278. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 85.

Minister za šume in rudnike se pooblašča, da
sme premeščati in postavljati osebe, določeno v
proračunu za leto 1928./1929., k onim gozdarskim
napravam, pri katerih bi to zahtevale službene
koristi, ne glede na število, določeno pri poedinah
napravah; vendar pa ne sme prekoračiti ne skup-
nega števila ne kredita tega osebja po proračunu.

(Člen 279. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 86.

Minister za šume in rudnike se pooblašča, da
sme izjemoma dovoljevati pašo na poletnih pašnikih
v Južni Srbiji do dne 1. novembra brez posebne
takse za podaljšani rok.

(Člen 285. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za trgovino in industrijo.

§ 87.

Kazni, takse in vsi ostali denarni zneski, ki so
določeni z obrtnim zakonom za prejšnjo kraljevino
Srbijo, z naredbo o izvrševanju obrtov za Bosno in
Hercegovino, z zakonskim členom XVII. iz leta 1884.
o obrtnem zakonu za Hrvatsko in Slavonijo, Medji-
murje in Banat, Bačko in Baranjo, z obrtnim redom
za Slovenijo in Dalmacijo kakor tudi z izpremem-
bami in dopolnitvami teh zakonov ali s predpisi,
izdanimi na podstavi zakonov, se zvišujejo petnajst-
kratno in sicer tako-le:

1.) 1 dinar po besedilu zakona se izravna v
Din 15— v papirju;

2.) 1 goldinar po besedilu zakona se izravna v
Din 30— v papirju;

3.) 1 krona po besedilu zakona se izravna v
Din 15— v papirju.

(Člen 87. zakona o proračunskih dvanajstlinah
za mesece april, maj, junij in julij 1925.)

§ 88.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča,
da sme edino dajati dovolila za ustanavljanje in-
dustrijskih in tvornih podjetij, kolikor se tičejo
narodne obrambe. Pojem industrijskih in tvornih
podjetij se jemlje po odredbah srbskega obrtnega
zakona iz leta 1910.; natančnejša navodila o tem
predpiše minister za trgovino in industrijo sporaz-
umno z ministrom za vojsko in mornarico.

(Člen 143. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 89.

Vse trgovinske akademije, trgovinske šole,
srednje tehnične in strokovno-obrtne šole, moške in
ženske obrtne šole, obče obrtne in obrtno-trgovinske
šole (večerne, nadaljevalne, vajenske) v vsej kralje-
vini prehajajo v pristojnost ministrstva za trgovino
in industrijo. Minister za trgovino in industrijo se
pooblašča, da predpiše za vse navedene šole pravil-
nike, kolikor niso predpisani.

(Člen 265. finančnega zakona za leto 1927./1928.)

§ 90.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča,
da sme postavljati v breme kreditov za osebne
izdatke profesorjev, učiteljev in uslužbencev na
srednjih tehničnih šolah osebe za honorarne učitelje
ter uporabljati kredite za izplačila honorarjev
na teh šolah.

(Člen 303. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje.

§ 91.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje
se pooblašča, da sme vključ predpisu drugega od-
stavka § 209. zakona o zavarovanju delavcev odre-
diti kesnejši rok za izvajanje zavarovanja ob one-
moglosti, starosti in smrti. Minister za socialno
politiko in narodno zdravje se pooblašča, da sme
odrediti rok za izvajanje tega zavarovanja za po-
edine pridobitne grane posebe, in sicer glede na
ekonomske razmere dotične grane.

(Člen 35. zakona o proračunskih dvanajstlinah
za mesece avgust, september, oktober in november
1925.)

§ 92.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje
se pooblašča, da sme zadolžiti sporazumno z mini-
strom za finance po odločbi predsednika ministr-
skega sveta kopališča, zdravilišča, sanatorije in
okrevališča ali v državi ali v inozemstvu za po-
trebe njih izpopolnjevanja; uprave kopališč pa mo-
rajo postavljati anuitete za odplačevanje teh dolgov
v svoj proračun. Uprave teh naprav se pooblašča, da
sme trošiti v mejah odobrenih kreditov, prav
tako pa da sme uporabljati presežke dohodkov za
materialne razhodke kakor tudi za investicije in
olepševanje kopališč in povečevanje potrebnega
osebja, vse s predhodno odobritvijo ministra za so-
cialno politiko in narodno zdravje in ministra za
finance.

(Člen 186. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 93.

V bolnicah, ki se vzdržujejo izključno v breme
državne blagajne, se plačujejo bolniški stroški po
naslednji lestvici:

I. Bolnice: a) Davčni zavezanci z letnim ne-
posrednim davkom brez dopolnilnega davka in
pribitka do všteti Din 60— ne plačujejo bolniških
stroškov; b) davčni zavezanci z letnim neposrednim
davkom brez dopolnilnega davka in pribitka od
Din 60— do všteti Din 180— plačujejo za bol-
niške stroške po Din 10— na dan; c) davčni zave-
zanci z letnim neposrednim davkom brez dopolnil-
nega davka in pribitka od Din 180— do Din 300—
plačujejo po Din 20— na dan; d) davčni zavezanci
z letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega
davka in pribitka od Din 300— do všteti Din 600—
plačujejo po Din 30— na dan; e) davčni zavezanci z
letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega
davka in pribitka od Din 600— do všteti Din 1200—
plačujejo po Din 40— na dan; f) davčni zavezanci
z letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega
davka in pribitka nad Din 1200— plačujejo po
Din 50— na dan; g) starejšine (rodbinskih) zadrug
z več kot tremi nedeletnimi domačini, a 20 polno-
letnimi zadrugarji, in vdove z več kot tremi malo-
letnimi otroki ne plačujejo bolniških stroškov zase
in za svoje člane, če plačujejo neposrednjega davka
brez dopolnilnega davka in pribitka do všteti
Din 120—; če plačujejo od Din 120— do všteti
Din 300—, plačujejo po Din 10— na dan; če pa
plačujejo nad Din 300—, veljajo zanje obče od-
redbe. Polnoletni otroci, ki ne živijo skupaj z očetom
in ki si služijo posebe, plačujejo bolniške stroške
sami.

II. Bolnice za duševne bolezni: a) davčni zave-
zanci z letnim neposrednim davkom brez dopolnil-
nega davka in pribitka do všteti Din 180— ne
plačujejo bolniških stroškov (člen 26. b, točka 8.,

zakona o ureditvi sanitetne stroke in čuvanju narodnega zdravja); b) davčni zavezanci z letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega davka in pribitka od Din 180— do všteti Din 300— plačujejo po Din 5— na dan; c) davčni zavezanci z letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega davka in pribitka od Din 300— do všteti Din 600— plačujejo po Din 8— na dan; e) davčni zavezanci z letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega davka in pribitka od Din 600— do všteti Din 1200— plačujejo po Din 12— na dan; d) davčni zavezanci z letnim neposrednim davkom brez dopolnilnega davka in pribitka nad Din 1200— plačujejo po Din 15— na dan.

III. Roditelji in varuhi plačujejo za otroke do 10 let starosti polovico takse, ki bi jo sicer ti plačevali po davčni moči roditeljev ali mase.

(Člen 187. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 94.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da predpiše za ambulantne preglede in zdravljenje na radioloških oddelkih in na oddelkih za zobne bolezni poedinih naprav, da se pokrivajo razhodki za nabavo materiala, takse, ki jih pridružujejo te naprave, da pokrivajo razhodke te vrste.

(Člen 190. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 95.

Zdravstvene zadrage in vse ostale sanitetne naprave »Saveza zdravstvenih zadruga« se smatrajo za javne zdravstvene naprave pod nadzorstvom ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. Te naprave morajo izvršiti one naloge, ki jih vrše tudi državne naprave te vrste, ter imajo potemtakem iste pravice kakor državne naprave. Vendar pa ne daje ta odredba ne »Savezu zdravstvenih zadruga« ne njegovim napravam nobene pravice do kakršnekoli državne podpore v denarju ali materialu, razen kolikor se to odredi s proračunom, in tudi ne pravice, da bi jih država prevzela v vzdrževanje bodisi glede osebnih, bodisi glede materialnih razhodkov.

(Člen 191. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 96.

Če vrše državni in samoupravni zdravniki pregled po členu 108. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih na zahtevo države, nimajo pravice do zdravniške nagrade.

(Člen 192. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 97.

Za oskrbo bolnikov naših državljanov v onih bolnicah, ki se vzdržujejo iz bolniško-oskrbnih stroškov, se izplačujejo bolniški in lekarniški računi, ki se morajo izplačati po zakonu iz državne blagajne, v breme ustreznih partij proračuna, ko jih pošljejo v izplačilo pristojni nakazovalci, ne glede na čas oskrbe in zdravljenja bolnikov.

(Člen 194. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 98.

Dohodke, dobljene za zdravljenje invalidov v svojih napravah, pridružujejo invalidski sanatoriji in ortopedske bolnice, da pokrivajo razhodke, učinjene za prehrano in zdravljenje teh invalidov.

(Člen 308. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 99.

Odredbe zakona o izseljevanju z dne 30. decembra 1921. veljajo tudi za izseljevanje v evropske države.

(Člen 310. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 100.

Ustanovitev vrhovnega sodišča za delavsko zavarovanje, določena v §§ 172. in 173. zakona o zavarovanju delavcev, se odlaga z dostavkom, da prehaja pristojnost prednjega sodišča po omenjenem zakonu, in sicer: za ozemlje prejšnje kraljevine Srbije iz leta 1914. na kasacijsko sodišče v Beogradu, za ozemlje Črne gore na veliko sodišče v Podgorici, na ozemlje Vojvodine (s Sremom) na kasacijsko sodišče v Novem Sadu, za ozemlje Hrvatske, Slavonije, Slovenije in Dalmacije na stol sedmorice v Zagrebu, za ozemlje Bosne in Hercegovine na vrhovno sodišče za Bosno in Hercegovino v Sarajevu.

(Člen 314. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 101.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da sme odložiti izvedbo volitve delegatov za glavno skupščino okrožnih uradov in osrednjega urada za zavarovanje delavcev po zakonu o zavarovanju delavcev vključ § 201. omenjenega zakona, dokler se ne izvedejo za to potrebni ukrepi. Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da sme v tem času na novo postaviti člane ravnateljstva osrednjega urada in ravnateljstev okrožnih uradov.

(Člen 317. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 102.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da sme urediti s posebno uredbo izdajanje dovolil za inozemske delavce (nameščence) v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev ter z njo predpisati specialne takse, ki naj se pobirajo od delodajalcev ob izdajanju dovolil za zaposlovanje inozemskih delavcev (nameščencev). Od plačevanja teh taks se izvzemajo delodajalci pripadnikov onih tujih držav, ki ravnajo z našimi delavci glede pravice zaposlovanja kakor s svojimi in s katerimi veljajo v tem pogledu posebne konvencije. Takse za zaposlovanje se določajo po važnosti stroke inozemskega delavca (nameščenca) za domače gospodarstvo ter se stekajo v »fond za neposredne podpiranje nezaposlenih delavcev«. Dohodki teh taks morajo služiti v prvi vrsti organiziranju službe za zaposlovanje inozemskih delavcev v naši državi kakor tudi zaščiti in podpiranju domačih delavcev v državi in v inozemstvu.

(Člen 321. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

Odredbe, ki se nanašajo na državne civilne in vojaške uslužbence kakor tudi na uslužbence državnih prometnih naprav.

§ 103.

Vključ členu 133., točki 11.), zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih ni treba, da bi bili cerkveno-župnijski duhovniki vseh priznanih veroizpovedanj, katerih položaj je urejen z omenjenim zakonom, upokojeni po dovršenem 65. letu starosti.

((Člen 97. zakona o proračunskih dvanajstinah za mesece april, maj, junij in julij 1925.))

§ 104.

Ministri in državni podtajniki na razpoloženju smejo ostati na tem položaju največ leto dni. Čas, ki ga prebijejo na razpoloženju največ do enega leta, se jim šteje glede pokojnine za čas, ki so ga prebili v aktivni ministrski ali podtajniški službi.

(Člen 266. finančnega zakona za leto 1926./1927.)

§ 105.

Državni vojaški in civilni uslužbenci in uslužbenci državnih prometnih naprav, ki so bili izven državne službe (v pokoju, odpušeni ali v ostavki), preden so stopili v veljavo: zakon o ustroju vojske in mornarice z dne 9. avgusta 1923., zakon o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923. in zakon o državnem prometnem osebju z dne 28. oktobra 1923., pa so se, ko so stopili ti zakoni v veljavo, iznova sprejeli ali se še sprejmejo v državno službo, ne morejo biti upokojeni s pokojnino, ki jim pripada po teh zakonih, preden iztečejo tri leta od dne, ko so iznova vstopili v državno službo. Če se upokoje taki uslužbenci pred iztekom triletnega roka, se jim odmeri pokojnina po odredbah prejšnjih zakonov in po prejemkih, ki so jih imeli ali bi jih bili imeli pred ponovnim vstopom v državno službo, po plači položaja, dobljenega z reaktivacijo. Čas, ki ga prebijejo v državni službi po ponovnem vstopu, se jim šteje za odstotek. Triletni rok se računa v efektivnem trajanju. Ta odstavek se ne nanaša na one, ki so bili upokojeni, preden se razglašajo ta zakoni, bodisi da je njih pokojnina regulirana, bodisi da ni.

Od tega se izvzemajo oni uslužbenci iz prvega odstavka, ki morajo biti pred iztekom triletnega roka upokojeni po zakonu samem, kakor tudi oni, ki so dovršili številno let za popolno pokojnino, in sicer ti poslednji, če se ne upokoje na svojo prošnjo.

Prav tako se ne uporabljajo odredbe prvega odstavka tega člena na rodbinske pokojnine uslužbencev, omenjenih v prvem odstavku, če so kot aktivni umrli pred iztekom triletnega roka.

(Člen 331. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 106.

Državni vojaški in civilni uslužbenci kakor tudi uslužbenci državnih prometnih naprav, ki se pomaknejo v višjo skupino, dobe pravico do osebne pokojnine po prejemkih te skupine, če so prebili v njej najmanj leto dni službe; drugače pa jim pripada pokojnina po prejemkih skupine, v kateri so bili prej.

Od tega se izvzemajo oni uslužbenci, ki se upokoje, ker so dovršili 60. leto starosti ali so postali duševno ali telesno nesposobni za službo.

To ne velja za rodbinske pokojnine državnih uslužbencev, ki umrejo kot aktivni.

(Člen 332. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 107.

Osebe, ki so dovršile 60. leto starosti, se ne smejo sprejemati v državno službo, razen duhovnikov.

Odredbe tega člena kakor tudi predhodnih dveh členov tega zakona se ne nanašajo na ministre, državne podtajnike, pomočnike ministrov in velike župane.

(Člen 333. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 108.

Periodični zviški se obračunavajo in izplačujejo, če se zgodi prestop na višjo stopnjo osnovne plače v prvi polovici leta, dne 1. julija, drugače pa dne 1. januarja vsakega leta. Prav to velja tudi za prestop na višjo stopnjo stanarine.

(Člen 334. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 109.

Upokojemcem, ki so bili upokojeni pred dovršenimi 10 leti efektivne službe, všteti neukazne, ter niso dovršili dne 1. septembra 1923. 45 let starosti, ne pripadajo od dne, ko stopi ta zakon v veljavo, osebne in rodbinske draginjske doklade, razen če so bili upokojeni zaradi bolezni.

Ta odredba se ne nanaša na upokojene vojne invalide.

(Člen 342. finančnega zakona za leto 1928./1929.)

§ 110.

Aktivni ministri in državni uradniki ne smejo biti člani upravnega odbora uprave državnih monopolov, upravnega ali nadzorstvenega odbora Narodne banke in Državne hipotekarne banke, upravnega ali nadzorstvenega odbora onih delniških družb in pridobitnih podjetij, ki imajo rudarske pravice ali svoboščine ali ki imajo pogodbe o sečnji državnih gozdov ali ki imajo posebne izjemne svoboščine po specialnih zakonih, razen Privilegirane agrarne banke. Prav tako ne smejo biti aktivni ministri in državni uradniki člani družbe ali podjetja, ki posluje z državo.

Sodniki, predsednik in člani državnega sveta in predsednik in člani glavne kontrole ne smejo biti člani upravnega in nadzorstvenega odbora ne delniške družbe ne takih podjetij, razen združenih uradniških naprav kakor tudi onih naprav, kjer je to z zakonom izrečno dopuščeno.

Izvzemajo se oni primeri, kjer delegira za to posebe uradnike pristojni minister v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta, če je to zaradi strokovnosti in kontrole neizogibno potrebno.

(Izpremenjena člena 64. in 65. finančnega zakona za leto 1929./1930.)

§ 111.

Ta zakon stopi v veljavo dne 1. avgusta 1929.

V T o p o l i, dne 31. julija 1929.

Aleksander s. r.

Minister za finance:

dr. S. Šverljuga s. r.

Videl in pritisknil
državni pečat

čuvav državnega pečata,

minister pravde:

dr. M. Srškić s. r.

(L. S.)

Predsednik
ministrskega sveta,
minister

za notranje posle,
častni adjutant

Njegovega Veličanstva
kralja,

divizijski general:

Peter Živković s. r.